

ΛΗΓΑ εικοσιτετράωρα μετά την (ταραχώδη) 29η Σύνοδο της ΚΕ του ΠΑΣΟΚ, ο πρόεδρος του, κ. Α. Παπανδρέου, παραχώρησε προς «**Το Βήμα**» την πρώτη «εφ' όλης της ύλης» συνέντευξή του προς εφημερίδα, μετά τις εκλογές της 18ης Ιουνίου. Με τη συνέντευξη αυτή αναφέρεται στο σύνολο των προβλημάτων που απασχολούν το ΠΑΣΟΚ – από τον λαϊκισμό έως τις προοπτικές της ανασυγκρότησης – αλλά και στα θέματα της άμεσης συγκυρίας, όπως η κυβέρνηση Τζαννετάκη, η καθαροση και οι σχέσεις του ΠΑΣΟΚ, τόσο με τη ΝΔ όσο και με την Αριστερά.

Ο κ. Παπανδρέου τοποθετείται στην προοπτική των βουλευτικών εκλογών του φθινόπωρου και διαγράφει την πορεία του κόμματός του προς τις εκλογές αυτές διατυπώνοντας αισιοδοξία ως προς το αποτέλεσμα και προτάσεις μετεκλογικής συνεργασίας προς την Αριστερά. Από την άλλη πλευρά, εκφράζει την ανησυχία του για τη σημερινή «ακυβερνησία», όπως την χαρακτηρίζει, η οποία εγκυμονεί, κατ' αυτόν, κινδύνους για την οικονομία και τα εθνικά θέματα.

Συνέντευξη στον **Ι. Κ. Πρετεντζή**

– **Κύριε Πρόεδρε, πολλά γράφησαν για την τελευταία σύνοδο της ΚΕ. Εσείς τι πιστεύετε: δγήκατε κερδοσιμής ή χαμένους;**

«Το πρόβλημα δεν είναι αν δγήκα κερδοσιμής αλλά αν δγήκα κερδοσιμής το ΠΑΣΟΚ. Η ΚΕ συμπεριφέρθηκε με κλασικό πασοκικό στυλ. Βεβαίως, η συγκυρία είναι τέτοια σήμερα ώστε ορισμένα πράγματα να παίρνουν μεγαλύτερη σημασία απ' ό,τι θα έπαιρναν παλαιότερα».

– **Τις συγκρούσεις εννοείτε;**

«Οι συγκρούσεις, ναι. Αλλά είναι χαρακτηριστικό όλων των συνεδριάσεων της ΚΕ του ΠΑΣΟΚ – δεν ενθymούμαι εξαίρεση – ότι τοποθετήσεις που μοιάζουν να είναι αντίθετες, τελικά δεν είναι αντίθετες, συντίθενται σ' ένα θετικό σύνολο. Σ' αυτήν την περίπτωση, η εισήγηση – όπως την διαμορφώσαμε μετά από έναν διάλογο που ήταν πράγματι σε ορισμένα σημεία οξής – έγινε δεκτή με μεγαλύτερη πλειοψηφία από κάθε άλλη φορά, όσο μακριά να θυμηθώ. Το ΠΑΣΟΚ, δηλαδή, έδωσε τίτλους ασηντικούς την πρώτη μέρα και θετικούς τη δεύτερη. Κι η επόμενη ΚΕ έτσι θα είναι. Πέρα από την εκμετάλλευση που γίνεται και τις υπερβολές που καμιά φορά λέγονται, θεωρώ ότι η σύνοδος πήγε καλά και ότι το ΠΑΣΟΚ ο εαυτός μου είναι κερδοσιμής».

– **Και με τη σύνθεση του ΕΓ που εξέλεξε είσατε ικανοποιημένος; Παρ' όλο που για πρώτη φορά δεν εξέλεξε με πρόταση σας;**

«Είμαι πολύ ικανοποιημένος, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θεωρώ πως όσοι δεν εξέλεξαν δεν θα μπορούσαν να είχαν εκλεγεί. Είναι η δεύτερη φορά – όχι κατά σειράν – που το ΕΓ εκλέγεται χωρίς πρόταση μου και δεν νομίζω ότι αυτή η διαδικασία χρειάζεται πια».

– **Δεν θα ξαναπροτείνετε τη σύνθεση του ΕΓ;**

«Όχι, δεν χρειάζεται πια».

– **Υπάρχει, δηλαδή, μια διαδικασία χειραφέτησης του ΠΑΣΟΚ από τον Πρόεδρο και ιδρυτή του;**

«Πάντα υπήρχε, μόνο που δεν ήταν τόσο σαφές. Εγώ πάντα εκφράζω τις απόψεις μου και σέβομαι τις απόψεις ενός οργάνου, όπως η ΚΕ ή του ΕΓ, ακόμη κι αν είναι μερικώς φορές αντίθετες. Παρά τη γενική εντύπωση, πιστεύω πως συλλογικές διαδικασίες, στις οποίες όμως θέλω να συμμετέχω ενεργά».

– **Ένα συγκεκριμένο σημείο διαφωνίας αφορούσε π.χ. τη δήλωσή σας ότι το αποτέλεσμα των εκλογών «δεν είναι ήττα, διότι αυτό είναι το ελάχιστο ποσοστό που ανήκει στο ΠΑΣΟΚ». Από πού προκύπτει αυτό; Διότι, άλλη μια τέτοια νίκη...**

«Κοιτάτε, δεν είπα νίκη. Υπάρχουν οι δύο όψεις, της ήττας και της νίκης, που συνυπάρχουν. Ποια είναι η ήττα; Η ήττα είναι ότι δεν είμαστε πρώτο και αυτοδύναμο κόμμα. Δεκτόν! Αλλά, από την άλλη μεριά, ύστερα από οκτώ χρόνια ακυβερνησίας της χώρας, όταν έχεις τη μεγάλη πλειοψηφία του Τύπου σφόδρα εναντίον σου, χωρίς ανάπαυλα, όταν έχεις τη χυδαίωση αυτής της εποχής – και λέω χυδαίωση γιατί δεν υπάρχει άλλος όρος –, όταν η ΝΔ μετρίλε όλων των μέσων για να πάει στο 44% κι εμείς στο 40% – 39,2% για την ακρίβεια... Μην ξεχνάμε ότι ο Καραμανλής κυβέρνησε με 41%. Αυτό το ποσοστό, μετά από οκτώ χρόνια, χωρίς τη στήριξη του Τύπου, μ' έναν αγώνα σκληρότατο κι από τις δύο πλευρές – του Συνασπισμού και της ΝΔ – το θεωρώ ως το ελάχιστο ποσοστό που μπορεί να πάρει το ΠΑΣΟΚ στο μέλλον. Όπως λέμε για τη Δεξιά ότι είναι το 35%, έτσι για το ΠΑΣΟΚ θεωρώ ότι είναι το 39%».

– **Δηλαδή, τον Οκτώβριο στις εκλογές, θα πάρετε πάνω από 39%;**

«Ναι, αυτό αποτελεί το μίνιμουμ. Εκτός εάν θέλουμε να αυτοκτονήσουμε και κάνουμε εσκεμμένα λάθη τακτικής και στρατηγικής, αυτό το έχουμε στη λήκη ιστορία... Εάν, όμως, εκπροσωπούμε σωστά τα συμφέροντα του λαού και του Έθνους αυτήν την κρίσιμη περίοδο, πιστεύω με βεβαιότητα ότι θα έχουμε άνοδο του ΠΑΣΟΚ στις ερχόμενες εκλογές».

– **Θα μου επιτρέψετε να επανέλθω αργότερα στο θέμα του Τύπου.**

«Όταν λέω Τύπος, δεν εννοώ, φυσικά, όλες τις εφημερίδες...».

– **Βεβαίως, αλλά θα ήθελα να σας ρωτήσω ποια είναι αυτά τα λάθη που πρέπει να αποφευχθούν το ΠΑΣΟΚ;**

«Το μόνο λάθος που το ΠΑΣΟΚ μπορεί να κάνει είναι η ενδοστροφή. Βεβαίως, να ασχοληθούμε με το ΠΑΣΟΚ. Βεβαίως, να πάμε σ' ένα συνέδριο που να

ξεκαθαρίσει τις θέσεις μας απέναντι στα μεγάλα θέματα της εποχής... Το ΠΑΣΟΚ είναι ένα ευρωπαϊκό, σοσιαλιστικό κόμμα σε μια χώρα με σημαντικές ιδιαιτερότητες, όπως το θέμα την εθνικής μας οντότητας που είναι ανεξαρτησία από τη μία πλευρά και ακεραιότητα από την άλλη...».

– **Και διακυβεύεται τώρα η εθνική οντότητα, υπάρχει κίνδυνος;**

«Βεβαίως! Πρέπει, λοιπόν, να δείξουμε το νέο μας πρόσωπο, αλλά το συνέδριο δεν μπορεί να είναι η μοναδική ενασχόληση του ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να παίξει τον ρόλο που έχει, τις αξιωματικές αντιπολιτεύσεις. Δεν είναι η μοναδική αντιπολίτευση, διότι υπάρχει και ο κ. Στεφανόπουλος της ΔΗΑΝΑ».

– **Μα ο κ. Στεφανόπουλος έδωσε ψήφο εμπιστοσύνης στην κυβέρνηση.**

«Ναι, αλλά δεν είναι ταυτισμένος. Είμαστε η αντιπολίτευση κι έχουμε χρέος να φέρουμε στην επιφάνεια τους τεράστιους κινδύνους που εγκυμονεί η σημερινή ετερόκλητη συμμαχία, η συγκυβέρνηση, και κυρίως η ακυβερνησία της χώρας. Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα που πρέπει να απασχολήσει το ΠΑΣΟΚ και το μήνυμά του προς τον λαό όσο βαδίζουμε προς τις εκλογές».

– **Μιλώντας στην ΚΕ χρησιμοποιήσατε πάλι τον όρο «σκανδαλογία» ενώ, από την άλλη πλευρά, το ΠΑΣΟΚ παραδέχεται ότι υπάρχει ανάγκη καθαροσης...**

«Όχι μόνο τώρα αλλά και ως κυβέρνηση. Διότι, ποιος ξεκίνησε την προσφυγή στη Δικαιοσύνη;».

– **Αυτή είναι αδιάφορη διαδικασία. Κανονικά, η Δικαιοσύνη επιλαμβάνεται των σκανδάλων, δεν χρειάζεται να προσφύγει κανείς.**

«Όχι, όχι! Εμείς ξεκινήσαμε τη διαδικασία. Εμείς ξεκινήσαμε την Εξεταστική Επιτροπή, άλλο τώρα αν δεν κατέληξε σε πόρισμα, δεν εξετάζω τη συνειδητή αυτή τη στιγμή – εις ζητήσαμε την επέμβαση θεσμών, όπως η Τράπεζα της Ελλάδας. Δώσαμε κάθε δυνατή εντολή για πλήρη εκκαθάριση του θέματος και σε κρατικό επίπεδο διοίκησης και σε κοινοβουλευτικό επίπεδο. Σημείωσα την προσφυγή στη Δικαιοσύνη. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι εμείς κάθαρος θέλουμε. Αλλά δεν δεχόμαστε να μετατρέπεται σε ανεύθυνο πολιτικό διαγνώμ που υποκατάγει βασικές αξίες της δημοκρατίας και την πορεία της χώρας».

– **Από τη μια, όμως, μιλάτε για «σκανδαλόγιο» κι από την άλλη λέτε «εμείς θέλουμε κάθαροση», πράγμα που σημαίνει ότι έγιναν σκάνδαλα. Πώς συμβιβάζονται αυτά τα δύο;**

«Συμβιβάζονται απόλυτα. Διότι, από τη μια μεριά, υπάρχει θέμα κάθαροσης, υπάρχει θέμα ευθυνών, ασφαλώς πολιτικών ευθυνών αλλά και ορισμένων

“ **Δεν είμαι καθόλου διστακτικός. Εγώ πιστεύω στον λαό, όχι στον λαϊκισμό. Και δεν θέλω ελίτες. Δεν θέλω συστήματα και μηχανισμούς νομής εξουσίας. Υπερασπίζομαι τον λαϊκό χαρακτήρα και τον κοινωνικό δυναμισμό του ΠΑΣΟΚ. Θέλω και πιστεύω – γι' αυτό είμαι στην πολιτική – ο λαός να έχει την εξουσία στα χέρια του** ”

ποινικών ευθυνών. Το διερευνούμε. Αλλά αυτά το οποίο γίνεται σήμερα είναι ανήκοντο. Με δάση πονιές – χρησιμοποιήσαμε αυτήν τη λέξη ο κ. Μητσοτάκης – παρατρέμεται ο επί οκτώ χρόνια Πρωθυπουργός της χώρας. Με δάση υπένοτες... Κι όχι μόνο ο Πρωθυπουργός αλλά και στελέχη των οποίων το ήθος δεν αμφισβητείται από κανέναν. Δεν παίρνουν ασφαλή αυτήν την πράξη, μιλώ επιλεκτικά. Αλλά είναι ένα θέατρο κακόγυνες κι επικινδύνου για τη χώρα, για τις αξίες και τους δημοκρατικούς θεσμούς. Υπάρχει πολιτικός διαγνώμ. Πολύ επικινδύνους για τη χώρα».

– **Εάν όμως διώκονται αθώοι, η αθωότητα τους θα αποδειχθεί και η Ιστορία θα γίνει μπουρενταγγ...**

«Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Θα χρειασθούν τεράστιο πολιτικό κόστος. Το θέμα είναι τι κόστος θα έχει περάσει αυτός ο τόπος».

– **Παλαιότερα, όμως, όταν γίνονταν οι καταγγελίες για τα σκάνδαλα, είχαν μάλιστα για συνομοσία και για σκευωρία. Προσφάτως, μάλιστα, την επεκτείνανε και στον διεθνή χώρο...**

«Όχι, προσφάτως, από τότε».

«**Δεν είμαι ντετέκτιβ**»

– **Υπάρχει τέτοια διεθνής συνομοσία;**

«Μα είναι η πραγματικότητα! Μιλώ για μια πραγματικότητα! Όταν κινείται ολόκληρο δικτύο του διεθνούς Τύπου, όταν δίνεται στον κύριο – να μην τον ονομάσω και κύριο – Κοσκωτά η δυνατότητα να έχει πρόσβαση, ένα οκτασέλιδο στο Time, όταν μπορεί και παρουσιάζεται αυτός ο απατεώνας, φυγδίκιος και υπόδικος, ως μια προσωπικότητα διεθνής, η οποία καταγγέλλει... είναι δυνατόν να θεωρηθούν τυχαία

“ **Δεν είμαι καθόλου διστακτικός. Εγώ πιστεύω στον λαό, όχι στον λαϊκισμό. Και δεν θέλω ελίτες. Δεν θέλω συστήματα και μηχανισμούς νομής εξουσίας. Υπερασπίζομαι τον λαϊκό χαρακτήρα και τον κοινωνικό δυναμισμό του ΠΑΣΟΚ. Θέλω και πιστεύω – γι' αυτό είμαι στην πολιτική – ο λαός να έχει την εξουσία στα χέρια του** ”

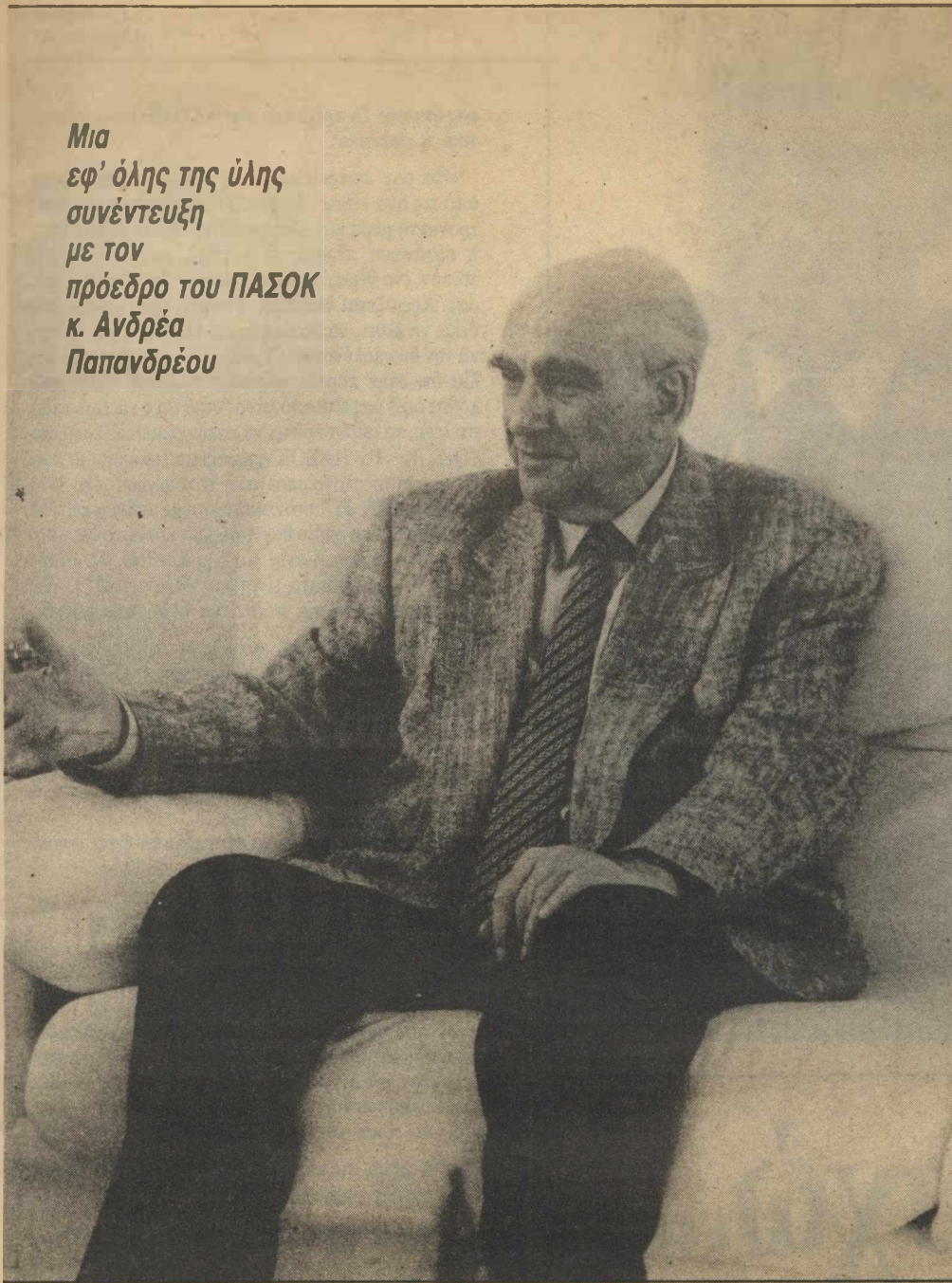
– **Ευθύνες για την πτώση του ΠΑΣΟΚ αποδώσατε και στον Τύπο και, μάλιστα, σε εφημερίδες που παλαιότερα τ' υποστήριζαν. Πώς το εξηγείτε αυτό; Τι έγινε ξαφνικά κι επήλθε σύγκρουση;**

«Είναι μια μεγάλη ιστορία, δεν έχω την πλήρη εξήγηση. Υπάρχει το θέμα του ρόλου του Τύπου, της δύναμής του, που διαφέρει από χώρα σε χώρα... Υπήρχε ένα πρόβλημα της τέταρτης εξουσίας στη χώρα μας, αλλά δεν θέλω να επεκταθώ περισσότερο».

– **Σε τι συνίσταται το πρόβλημα; Έχει περισσότερο δύναμη απ' όσο πρέπει ή το αντίθετο;**

«Ποιοι μετέχουν σ' αυτήν τη συνομοσία;

«Δεν κάνω τον ντετέκτιβ. Εγώ είμαι πολιτικός. Μπορεί να έχω υπόψη μου και κάτι παραπάνω. Δεν υπάρχει, όμως, αμφιβολία ότι οι αντιδραστικές δυνάμεις του εξωτερικού, και ιδιαίτερα εκείνες που δεν έχουν συμβιβαστεί με την ιδέα ότι η Ελλάδα μπορεί να έχει τη δική της φωνή, ότι στον διεθνή χώρο μπορεί να παίρνει πρωτοβουλίες όπως η Πρωτοβουλία των Έξι, ότι στο ΝΑΤΟ μπορεί να διαφωνεί με τα πυρηνικά όπλα, ότι για τις δάσεις παίρνει απόφαση, ότι κλένει το Ελληνικό και δεν μεταφέρεται αλλού... Αυτό όλα αποτελούν πρόκληση σε κατεστημένες, παγκόσμιες δυνάμεις που κρατούν και κρατούνται αυτήν τη χώρα πάντοτε “νιέμαν”, χώρα του ναι, χώρα της μηδενότητας. Είναι σαφές ότι αυτές οι δυνάμεις συνεργάζονται με τις εδώ συντηρητικές, αντιδραστικές δυνάμεις της ΝΔ – η οποία φέρει τεράστιες ιστορικές ευθύνες για την παρουσία και τη μεγέθυνση του φαινομένου Κοσκωτά – δεν θέλω να μπω στην αντίστροφη σκανδαλογία...».

«**Δεν είμαι ντετέκτιβ**»

δικαίωμά της. Δεν προσδιορίζει την πολιτική του ΠΑΣΟΚ. Και θα ήθελα να ρωτήσω γιατί το ερώτημα αυτό δεν τίθεται για μια εφημερίδα της άλλης παράταξης. Εγώ δεν ακούω να λέγεται τίποτα γι' αυτήν».

– **Πολλοί συνεργάτες σας ισχυρίζονται ότι η «Αυριανή» κάνει κακό στο ΠΑΣΟΚ.**

«Μα δεν το λέγω. Εγώ δεν ελέγχω καμία εφημερίδα. Το ΠΑΣΟΚ δεν ελέγχει καμία εφημερίδα. Το τι γράφει...».

– **Παρατήρησα – ακόμη και στην ΚΕ – ότι είσατε διστακτικός όταν αναφέρεστε στον λαϊκισμό.**

«Δεν είμαι καθόλου διστακτικός. Εγώ πιστεύω στον λαό, όχι στον λαϊκισμό. Και δεν θέλω ελίτες. Δεν θέλω συστήματα και μηχανισμούς νομής εξουσίας. Υπερασπίζομαι τον λαϊκό χαρακτήρα και τον κοινωνικό δυναμισμό του ΠΑΣΟΚ. Θέλω και πιστεύω – γι' αυτό είμαι στην πολιτική – ο λαός να έχει την εξουσία στα χέρια του. Γι' αυτό πιστεύω στην αποκέντρωση, στην ελαχιστοποίηση του κεντρικού κράτους. Θέλω ο πολίτης να είναι ελεύθερος και αυτόνομος, να συμμετέχει μέσα από τους δημοκρατικούς θεσμούς, να διαμορφώνει την πολιτική, να ελέγχει την εξουσία. Πιστεύω στον λαό και θέλω να δω τον λαό να μπαίνει στο ΠΑΣΟΚ. Στις ελίτες δεν πιστεύω γιατί, ενώ επικαλούνται τους θεσμούς, θέλουν να ασκούν την εξουσία ερήμην του λαού».

– **Πιστεύετε ότι το ΠΑΣΟΚ έχει πρόβλημα λαϊκισμού, όπως υποστηρίζουν π.χ. ο κ. Λαλιώτης και ο κ. Σημίτης;**

«Μπορεί να υπάρχει. Αλλά είμαστε το μόνο κόμμα που έχει αυτό το πρόβλημα;».

– **Δεν το θεωρείτε, δηλαδή, σημαντικό.**

«Όχι. Αν υπάρχει λαϊκισμός, υπάρχει παντού. Είναι χαρακτηριστικό της εποχής μας σ' αυτήν τη χώρα. Εκείνο που μ' ενδιαφέρει έμενα είναι να σεβόμαστε και να υπηρετούμε τον λαό. Γι' αυτό δεν θέλω η αντίθεση προς τον λαϊκισμό να πάρει τη μορφή ελιτισμού. Αυτό δεν το θέλω».

– **Θέλετε μια ισορροπία μεταξύ των δύο;**

«Όχι, όχι! Δεν θέλω οι ελίτες να παίζουν ρόλο σημαντικό στο Κίνημά μας. Έτσι; Θέλω οι επιδιμήτες και οι προσδοκίες του λαού μας να εκφράζονται από το ΠΑΣΟΚ».

– **Τότε τι εννοούσατε στην ΚΕ όταν λέγατε «δεν είσατε περονιστές»;**

«Ε, καλά το είπα επειδή η λέξη «λαϊκισμός» έχει ταυτιστεί ιστορικά με τον “περονισμό”».

– **Κύριε Πρόεδρε, κατηγορείτε την Αριστερά για τη σύμμορξή της στο κυβερνητικό σχήμα...**

«...είναι φαινόμενο πρωτοφανές στην Ευρώπη...».

– **...κι από την άλλη πλευρά θέλετε τώρα την**

“ **Μου πήραν συνέντευξη και δεν την μετέδωσαν. Κι όχι μόνο δεν την μετέδωσαν, αλλά είπαν ότι επεβλήθη στον δημοσιογράφο. Βασικές δημοκρατικές ελευθερίες κινδυνεύουν. Όταν φιμώνεις τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης – κι αυτός είναι θεσμός συνταγματικός –, τότε καταργείς το βασικό δικαίωμα του λόγου** ”

κατάργηση του «συν ένα» από τον εκλογικό νόμο. Με αυτό δεν αποδέχεσθε πλέον ότι είναι αδύνατον για το ΠΑΣΟΚ να επανέλθει αυτοδύναμο στην εξουσία; Διότι ένα 48-49%, που θα απαιτείται για τον σχηματισμό κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας με τη κατάργηση του «συν ένα», είναι μάλλον ανέφικτο.

«Η στρατηγική της αυτοδυναμίας στηρίζεται σε δύο στοιχεία: το ένα είναι το εκλογικό σύστημα και το άλλο το ποσοστό του λαού. Εγώ δεν έχω καμία διάθεση να πω – μιλώ ιστορικά κι όχι αναγκαστικά για τον Οκτώβριο – ότι το ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται να διεκδικήσει π.χ. το 50%. Ο Γεώργιος Παπανδρέου έχει πάρει 53% το 1964 και ο Καραμανλής 54% το 1974. Γιατί να αποκλείσω γενικά αυτήν την προοπτική; Βεβαίως, με ποσοστά χαμηλότερα από αυτό που αναφέρεται η αυτοδύναμη κυβέρνηση είναι αδύνατο κι αυτό σημαίνει ανεξαρτησία. Εμείς κάνουμε κριτική στην ηγεσία της Αριστεράς, όπως κι εκείνοι κάνουν κριτική στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Δεν αναμνημόμαστε εμείς στα εσωτερικά τους όπως εκείνοι επιθυμούν να αναμνημόμαστε στα εσωτερικά μας; αλλά σε ό,τι αφορά τις δυνάμεις που εκπροσωπούν, τη λαϊκή τους βάση, κι

★ **Η τηλεόραση με φιμώνει**
★ **Δεν με απασχολεί ο Μητσοτάκης**
★ **Η Αριστερά τα βρήκε με τις ΗΠΑ**

ίσως ένα μεγάλο μέρος των στελεχών τους, πιστεύω ότι εκφράζουν προοδευτικές, λαϊκές δυνάμεις με τις οποίες επιβάλλεται η συνεργασία».

– **Στις εκλογές του Οκτωβρίου, λοιπόν, εάν δεν προκύψει αυτοδυναμία, θα προτείνετε στην Αριστερά να κυβερνήσετε μαζί;**

«Το έχουμε δηλώσει και είναι σαφές. Η κριτική μας αφορά την επιλογή που έχουν κάνει, αλλά κοινωνικά βρισκόμαστε στον ίδιο χώρο και εκπροσωπούμε τα ίδια συμφέροντα».

– **Δεν θα υπάρξει, όμως, πρόβλημα; Διότι τώρα υπάρχει μια οξύτητα απέναντι στην Αριστερά, ψηφίζουν την παραπομπή σας στη Βουλή – και σε δύο μήνες θα κάτσετε στο ίδιο τραπέζι με τον κ. Φλωράκη και τον κ. Κύρκο για να φτιάξετε κυβέρνηση;**

«Κοιτάτε, όταν είσαι στην πολιτική, όταν είσαι υπεύθυνος πολιτικός, εκείνο που έχει σημασία είναι να υπηρετείς τα συμφέροντα του τόπου. Επομένως, όσο δυνατόν κι αν είναι – διότι υπήρξαν κακόγυνες χειρισμοί πέραν της πολιτικής επιλογής – δεν μπορεί ένας πολιτικός λόγω αυτών των αντιδράσεων, φυσιολογικών κι ανθρώπινων, να υπονομεύσει την πορεία του τόπου. Η πόρτα για διάλογο με τον Συνασπισμό είναι ανοιχτή».

– **Δεν βλέπετε να υπάρχουν διεθνής προβλήματα σε μια κυβέρνηση συνεργασίας με την Αριστερά;**

«Αυτό ξεπεράστηκε. Διότι, αν υπήρχαν προβλήματα, ξεπεράστηκαν με τη συμμετοχή τους στη σημερινή κυβέρνηση. Αυτό διευκολύνει κάτι που θα γινόταν εν πάση περιπτώσει. Γιατί δεν υπάρχουν τώρα διεθνείς αντιδράσεις;».

– **Μήπως επειδή πρόκειται γ α δραγνύδιο, μεταδατικό σχήμα...**

«Όχι, όχι! Θα πρέπει να το βασισάτε το ερώτημα “γιατί δεν υπάρχει αντίδραση τώρα”. Εάν έχετε διαβάσει “Ουδίστην Ποστ” ή “Τάμης”, θα δείτε ύμνο για τον κ. Φλωράκη και για το ΚΚΕ».

– **Δηλαδή οι κομμουνιστές... τα βρήκαν με τους Αμερικανούς;**

«Ακούστε: μπορώ να αναφερθώ σε δεδομένα; Αυτό είναι δεδομένο! Παρακαλώ, να το ερμηνεύσετε εσείς! Αλλά εγώ, όταν διάβασα “Ουδίστην Ποστ”, αυτό διάβασα. Θα πρέπει η Ουδίστην, όταν εμείς συνεργαστούμε με τον Συνασπισμό, να καταχειροκροτήσουν».

– **Συνεπώς, θα πάμε στις εκλογές με μια προοπτική μετεκλογικής κυβερνητικής συνεργασίας με τον Συνασπισμό...**

«Εμείς θα πάμε για το μέγιστο, δυνατό ποσοστό και πιστεύω πως με την ακυβερνησία που υπάρχει σήμερα και την παρατητική θύελλα που επέρχεται κατά του

“ **Μου πήραν συνέντευξη και δεν την μετέδωσαν. Κι όχι μόνο δεν την μετέδωσαν, αλλά είπαν ότι επεβλήθη στον δημοσιογράφο. Βασικές δημοκρατικές ελευθερίες κινδυνεύουν. Όταν φιμώνεις τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης – κι αυτός είναι θεσμός συνταγματικός –, τότε καταργείς το βασικό δικαίωμα του λόγου** ”

– **Τότε τι εννοούσατε στην ΚΕ όταν λέγατε «δεν είσατε περονιστές»;**

«Ε, καλά το είπα επειδή η λέξη «λαϊκισμός» έχει ταυτιστεί ιστορικά με τον “περονισμό”».

– **Κύριε Πρόεδρε, κατηγορείτε την Αριστερά για τη σύμμορξή της στο κυβερνητικό σχήμα...**

«...είναι φαινόμενο πρωτοφανές στην Ευρώπη...».

– **...κι από την άλλη πλευρά θέλετε τώρα την**

κατάργηση του «συν ένα» από τον εκλογικό νόμο. Με αυτό δεν αποδέχεσθε πλέον ότι είναι αδύνατον για το ΠΑΣΟΚ να επανέλθει αυτοδύναμο στην εξουσία; Διότι ένα 48-49%, που θα απαιτείται για τον σχηματισμό κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας με τη κατάργηση του «συν ένα», είναι μάλλον ανέφικτο.

«Η στρατηγική της αυτοδυναμίας στηρίζεται σε δύο στοιχεία: το ένα είναι το εκλογικό σύστημα και το άλλο το ποσοστό του λαού. Εγώ δεν έχω καμία διάθεση να πω – μιλώ ιστορικά κι όχι αναγκαστικά για τον Οκτώβριο – ότι το ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται να διεκδικήσει π.χ. το 50%. Ο Γεώργιος Παπανδρέου έχει πάρει 53% το 1964 και ο Καραμανλής 54% το 1974. Γιατί να αποκλείσω γενικά αυτήν την προοπτική; Βεβαίως, με ποσοστά χαμηλότερα από αυτό που αναφέρεται η αυτοδύναμη κυβέρνηση είναι αδύνατο κι αυτό σημαίνει ανεξαρτησία. Εμείς κάνουμε κριτική στην ηγεσία της Αριστεράς, όπως κι εκείνοι κάνουν κριτική στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Δεν αναμνημόμαστε εμείς στα εσωτερικά τους όπως εκείνοι επιθυμούν να αναμνημόμαστε στα εσωτερικά μας; αλλά σε ό,τι αφορά τις δυνάμεις που εκπροσωπούν, τη λαϊκή τους βάση, κι

κατεδάσουμε από το 25% στο 14% και τον καθαρό δανεισμό να μηδενίσουμε...».

– **Τον εξωτερικό δανεισμό;**

«Βεβαίως. Τον μηδενίσουμε».

– **Και τότε πώς αυξήθηκε το εξωτερικό χρέος;**

«Αυξήθηκε στην οκταετία. Εγώ μιλώ για τον τελευταίο χρόνο. Ένα πρόβλημα δεν μπορούσαμε να επιλύσουμε: τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα – και δεν είμαστε η μόνη χώρα που δεν μπόρεσε να τα επιλύσει. Αλλά είπαμε ότι θα απαιτηθεί μια τετραετία για να τα περιορίσουμε. Σήμερα, αυτές οι ισορροπίες ανατρέπονται άρδην, διότι δεν σταματά ο ρους της Ιστορίας, δεν μπορείς να πεις “τώρα ασχολούμαι με κάθαροση”. Οι ισορροπίες ήταν πάντα λεπτές και εμείς τις αντιμετωπίσαμε υπεύθυνα. Και τώρα μπορούν να αντιμετωπισθούν, αλλά δεν υπάρχει πρόγραμμα, δεν υπάρχει επικάλυψη στο κοινωνικό και οικονομικό πεδίο των προγραμμάτων των δύο άκρων που συνεργάζονται στην κυβέρνηση. Επομένως, δίδωμ ειλικρινά μια πολύ επικίνδυνη θύελλα στον οικονομικό τομέα όσο κρατάει αυτή η ακυβερνησία».

– **Θα καταστραφούμε, δηλαδή;**

«Δεν θέλω να το πω “καταστροφή”, αλλά θύελλα, η οποία θα οδηγήσει σε σημαντικό πτωχολόγιο. Καταδικάζομαστε σε ακυβερνησία τη στιγμή που οι άλλες ευρωπαϊκές χώρες προετοιμάζουν το 1992. Για την Ελλάδα ιδιαίτερα η πρόκληση και η προοπτική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης χρειάζεται εκσυγχρονισμούς και μεταρρυθμίσεις. Δεν με απασχολεί όμως μόνον το θέμα της οικονομίας, αλλά και τα εθνικά θέματα. Οι Τούρκοι ξέρουν πότε να κινούνται για το Κυπριακό. Το λέω αυτό γιατί, παρ' όλες τις προσπάθειες να έχουμε από κοινού μια μη πολεμική πορεία, το στρατιωτικό κατεστημένο έχει άλλες προοπτικές για επέκτασή...».

– **Φοβάστε επεκτατική ενέργεια των Τούρκων;**

«Υπάρχουν επεκτατικές ενέργειες ακόμη και τώρα που μιλάμε. Παραδόσεις σε καινούργια και μεγάλη κλίμακα. Και στο Κυπριακό και στο Αιγαίο εγκυμονούν σοβαρότατοι κίνδυνοι γιατί υπάρχει ακυβερνησία. Υπάρχει και η διαπραγμάτευση για τις βάσεις, στην οποία εμείς είχαμε πάρει σαφέστατη θέση: το Ελληνικό κλείνει και δεν μεταφέρεται. Ο χρόνος τρέχει. Σύμφωνα με την ισχύουσα συμφωνία, θα πρέπει τον Μάιο να μην υπάρχει καμία δόση στην Ελλάδα και, για να μην υπάρχει τον Μάιο, θα πρέπει να εληφθούν τώρα. Τι γίνεται στον τομέα αυτόν; Έχει συμβιβαστεί η κυβέρνηση για να παραμείνουν; Κι ο Συνασπισμός το αποδέχεται; Εγώ πιστεύω ότι τα εθνικά θέματα είναι αλληλένδετα, απαιτούν ολοκληρωμένη πολιτική και συνδυαστικές κινήσεις. Και πέραν τούτου: το όλο θέμα. Υπάρχει ένα κλίμα ανατροπής των δημοκρατικών παραδόσεων που δημιουργήθηκαν την τελευταία οκταετία. Ο “98,4” παραμένει το δείγμα της αυθαιρεσίας και της αντιδημοκρατικότητας αυτής της κυβέρνησης».

– **Δεν σας αρέσουν οι ειδήσεις στην τηλεόραση όπως έχουν γίνει;**

«Μπορεί να μου αρέσουν οι ειδήσεις, αλλά αυτές οι ειδήσεις δεν έδωσαν ό,τι ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης συναντήθηκε με τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και έδωσε τηλεοπτική συνέντευξη η οποία δεν μετέδοθη. Έδωσαν όλες τις επαφές του κ. Βασιλείου, εκτός από αυτήν με τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης».

– **Ισχυρίεσθε, δηλαδή, ότι το καθεστώς ελευθερίας στην τηλεόραση τώρα είναι χειρότερο απ' ό,τι επί ΠΑΣΟΚ;**

«Δεν υπάρχει σύγκριση! Διότι πολλά μπορεί να πει κανείς για την τηλεόραση επί ΠΑΣΟΚ – για το επίπεδο της ψευταγωγίας, για τις σκληρές απαντήσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου – αλλά ένα δεν μπορεί να αγνοηθεί: όποτε ήθελε την τηλεόραση ο κ. Μητσοτάκης, την είχε! Καλύψαμε όλους και όλα. Κι είχαμε πολύ λιγότερο χρόνο εμείς στην τηλεόραση απ' ό,τι οι άλλοι».

– **Δηλαδή, τα πράγματα είναι χειρότερα τώρα;**

«Όχι, απλώς χειρότερα, επικινδυνότερα χειρότερα! Προχώρα, συνένη το άλλο πείραγμα: μου πήραν συνέντευξη και δεν την μετέδωσαν. Κι όχι μόνο δεν την μετέδωσαν, αλλά είχαν ότι επεβλήθη στον δημοσιογράφο. Βασικές δημοκρατικές ελευθερίες κινδυνεύουν. Όταν φωνάζεις στον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης – κι αυτός είναι θεσμός συνταγματικός –, τότε καταργείς το βασικό δικα

— Αν κατάλαβα καλά, το πιστεύετε πραγματικά αυτό που λέτε και στις δηλώσεις σας, ότι υπάρχει σχέδιο εξόντωσης του ΠΑΣΟΚ και υμών προσωπικώς!

«Δεν το πιστεύω μόνον εγώ, αλλά ο κάθε Έλληνας πολίτης!».

— Κύριε Πρόεδρε, στις επαφές που υπήρξαν μετεκλογικώς στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 37 του Συντάγματος, τα μόνα κόμματα που ούτε καν συναντήθηκαν ήταν η ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ...

«Βεβαίως».

— Αυτό — κι ίσως περισσότερο κι από το εκλογικό αποτέλεσμα — ανέδειξε την Αριστερά σε ρυθμιστή...

«Σωστό. Αλλά για εμάς είναι ξεκάθαρο: δεν πρόκειται να συνεργαστούμε με τη Δεξιά. Μόνον ίσως σε μια στιγμή τεράστιου εθνικού κινδύνου, εθνικής ομοψυχίας. Άλλα συμφέροντα εκφράζουν εκείνοι κι άλλα συμφέροντα εκφράζουμε εμείς. Υπάρχει ταξική δομή. Εμείς εκφράζουμε τους “μη προνομιούχους”, άλλο αν πολλοί “μη προνομιούχοι” ψηφίζουν Δεξιά. Αλλά υπάρχει και κάτι άλλο: αν μιλάγαμε για μια δυτικοευρωπαϊκή Δεξιά, σαν το Χριστιανοδημοκρατικό κόμμα της Ιταλίας, το να συνεργαστεί κανείς με τη συντηρητική παράταξη κάτω από ορισμένες συνθήκες δεν θα ήταν αρνητικό, αν και δεν νομίζω ότι η Ιταλία έχει λύσει το πρόβλημά της. Δεν μιλάμε, όμως, γι’ αυτήν τη Δεξιά, δεν πρόκειται για συντηρητική παράταξη. Και δεν εννοώ, φυσικά, όλους τους βουλευτές κι όλα τα στελέχη, αλλά τις δυνάμεις που την κινούν».

— Τον κ. Μητσοτάκη, εννοείτε.

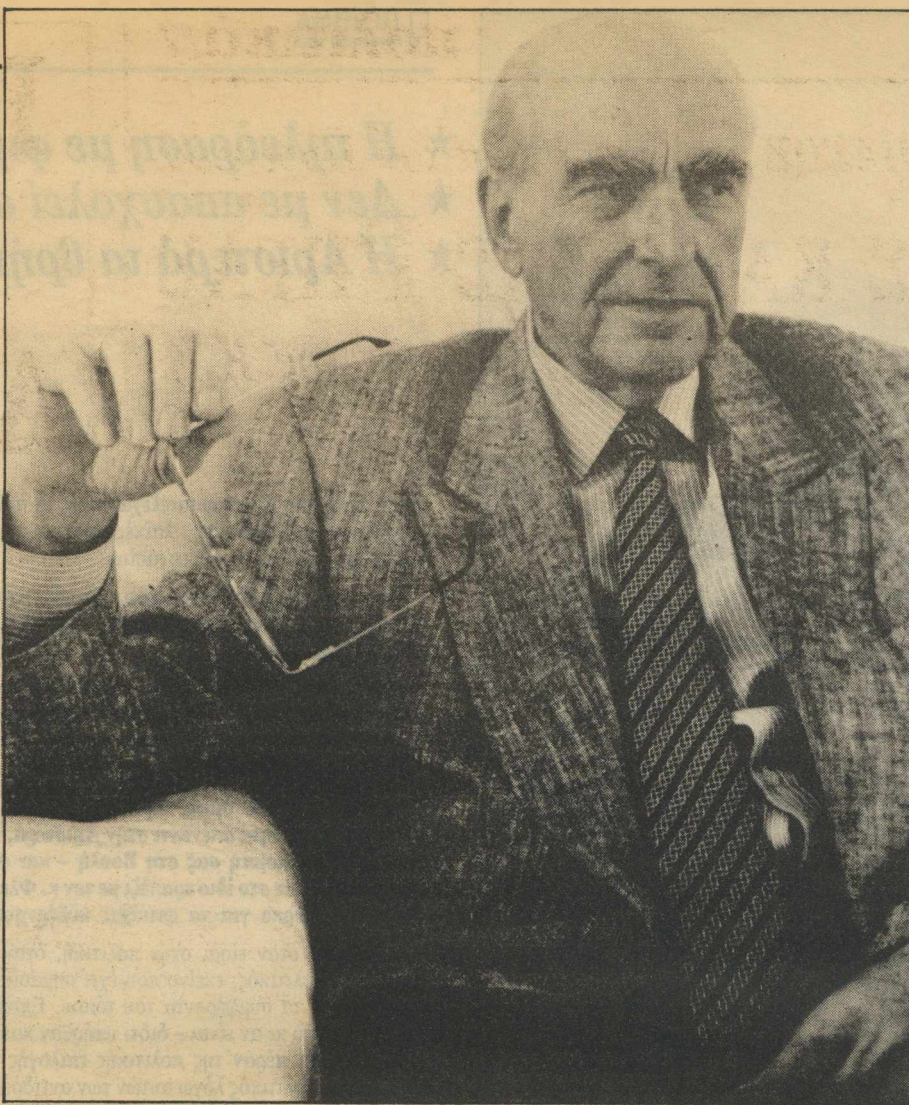
«Οχι μόνον».

— Δηλαδή, με μια άλλη ηγεσία της ΝΔ θα μπορούσατε να συνεργασθείτε;

«Δεν είναι απλώς θέμα προσώπων. Γι’ αυτό δεν λέω “ο Μητσοτάκης”. Μπορεί να είναι “και ο Μητσοτάκης”. Εδώ μιλάμε για μια Δεξιά που έχει ιστορία σ’ αυτόν τον τόπο. Ήταν Λαϊκό Κόμμα, έγινε Συναγερμός, ΕΡΕ, Νέα Δημοκρατία... Δεν υπάρχει καμία σχέση μεταξύ της ΝΔ του Καραμανλή και της σημερινής ΝΔ».

— Πιστεύετε ότι έχει πάει πίσω;

«Οχι απλώς πίσω, με τεράστια θήματα... Και προβλέπω ότι, αν δεν σταματήσει αυτή η πορεία, θα βρεθούμε στις χειρότερες μέρες της ΕΡΕ: από πλευράς ελευθεριών, κοινωνικής πολιτικής, πρόνοιας, υγείας, παιδείας... αλλά κυρίως για τους δημοκρατικούς θεσμούς και το ύψος και ήθος της εξουσίας».

Ανησυχώ...

— Δεν επηρεάζεστε σ’ αυτήν την εκτίμηση από την «παραδοσιακή αντίθεση» σας με τον κ. Μητσοτάκη;

«Δεν με απασχολεί ο κ. Μητσοτάκης».

— Δεν έχετε δηλαδή προσωπική αντιδικία μαζί του;

«Διατηρώ πάντοτε, το έχω πει, τις απόψεις που είχα για το βασιλικό πραξικόπημα του 1965, για τις τραγικές συνέπειες που είχε στη χώρα. Αυτό ήταν μια ιστορική εμπειρία, την έχει πλάσσει ο τόπος πανάκριβα με την επτάχρονη δικτατορία. Δεν αποδίδω, όμως, μεγάλη σημασία στον κ. Μητσοτάκη. Οι δυνάμεις που κινούν τα νήματα βρίσκονται πέρα από τον κ. Μητσοτάκη».

— Συνεπώς, για εσάς δεν υπάρχει θέμα συνεννόησης με τη ΝΔ, προεκλογικώς ή μετεκλογικώς, με αυτήν ή άλλη ηγεσία.

«Βεβαίως. Εκτός πια κι αν αποδείξει ότι έχει μετατραπεί σε ευρωπαϊκή, συντηρητική παράταξη. Κι αυτό φοβούμαι ότι δεν θα συμβεί για πάρα πολλά χρόνια».

— Κύριε Πρόεδρε, τις τελευταίες εβδομάδες έγινε μια μάλλον συγκεχυμένη αντιπαράθεση για τις διαδικασίες ανασυγκρότησης του ΠΑΣΟΚ. Ποια είναι η δική

σας άποψη: Το πρόβλημα του ΠΑΣΟΚ είναι οργανωτικό ή πολιτικό;

«Θα μου επιτρέψετε να μη χρησιμοποιήσω καμία από τις δύο λέξεις. Το ΠΑΣΟΚ κυβέρνησε επί οκτώ χρόνια τη χώρα και, με τις ευθύνες της διακυβέρνησης, η οργάνωση πέρασε σε δεύτερη μοίρα. Υπάρχει, λοιπόν, ένα θέμα ανανέωσης, πρώτα απ’ όλα στη βάση μας. Χρειάζεται νέο αίμα. Υπάρχει ένας κόσμος που θέλει να έλθει, να δουλέψει στο ΠΑΣΟΚ, και πρέπει να τον διευκολύνουμε. Ύστερα, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην πορεία χωρίσαμε δρόμους — είτε από λάθος δικό μας είτε από λάθος δικό τους — με μια σειρά στελέχη, τα οποία πρέπει να καλωσορίσουμε ξανά στο ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ χρειάζεται ακόμη μια πιο σύγχρονη ιδεολογικοπολιτική τοποθέτηση — το 1974 δεν είναι 1989. Γι’ αυτό λοιπόν έχουμε ανάγκη από ένα συνέδριο, με το οποίο θα φτιάξουμε μια οργάνωση πιο σύγχρονη, πιο ευέλικτη, πιο δημοκρατική. Μ’ αυτήν την έννοια τα θέματα είναι και οργανωτικά. Η όλη σχέση ηγεσίας-βάσης πρέπει να αναδιαμορφωθεί».

— Συμφωνείτε, δηλαδή, κι εσείς με την ανάγκη ενός «νέου ρόλου» για τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ;

«Θα το δούμε στο συνέδριο. Όλα είναι υπό συζήτηση, όλα είναι ανοιχτά».

— Κι αυτό είναι ανοιχτό;

«Ασφαλώς».

— Γι’ αυτούς που θέλετε να επιστρέψουν έχετε συγκεκριμένες σχέψεις, π.χ. για τον κ. Λάζαρη...

«Δεν θέλω επάνω μου να μιλήσω για κανέναν διότι, καταλαβαίνετε, δεν έχω το δικαίωμα. Θέλω να πω όμως ότι, πέρα από την αναμόρφωση, την αναγέννηση του ΠΑΣΟΚ, επιδιώκουμε τη συσπείρωση του ευρύτερου χώρου των προοδευτικών δημοκρατικών δυνάμεων που δεν θέλουν να μπουν στο ΠΑΣΟΚ αλλά μπορούν να συνεργαστούν με το ΠΑΣΟΚ, κι όχι μόνον εκλογικά αλλά και στη διαμόρφωση μιας κοινής ιδεολογικοπολιτικής πορείας. Γι’ αυτό είμαστε ανοιχτοί και προς αυτήν την κατεύθυνση».

— Αυτό αφορά και κάποιους που βρίσκονται στα δεξιά του ΠΑΣΟΚ σήμερα;

«Βεβαίως, μπορεί να βρίσκονται στον κεντρικό χώρο».

— Κύριε Πρόεδρε, όλοι προσπαθούν να διαγράψουν το «μετα-ανδρείκό» ΠΑΣΟΚ. Θα ήθελα όμως από τον Ανδρέα Παπανδρέου να μου πει πώς βλέπει το ΠΑΣΟΚ μετά τον Ανδρέα Παπανδρέου.

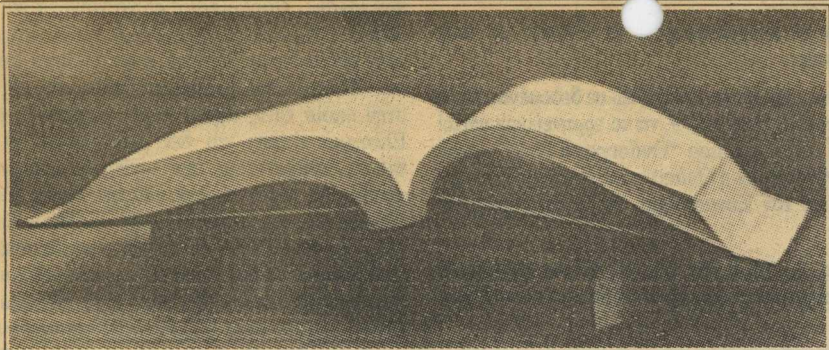
«Πρώτα απ’ όλα, θα ήθελα να βλέπω το ΠΑΣΟΚ να παίζει καθοριστικό ρόλο στην πολιτική ζωή της χώρας, να αναπτύσσεται με προοπτική και με μέλλον πέραν του Ανδρέα Παπανδρέου. Οι ιδέες έχουν μεγαλύτερη ζωή από τα κόμματα. Δεν έφτιαξα προσωπικό κόμμα. Έφτιαξα ένα κόμμα που θέλω να ριζώσει στον λαό και στον τόπο».

— Βλέπετε να αναδεικνύονται κάποιοι που θα μπορούσαν να πάρουν τη σκυτάλη;

«Κοιτάξτε, το θέμα της διαδοχής δεν επιλύεται μηχανιστικά. Επιλύεται μέσα από τη ζωή, κι αυτήν τη ζωή εγώ δεν μπορώ να την διαμορφώσω».

— Δεν έχετε κάποιες σχέψεις;

«Σας είπα πώς βλέπω τη διαδικασία. Βγαίνει μέσα από τη ζωή. Βεβαίως, υπάρχει και το ερώτημα του “πότε”. Εγώ, δόξα τω Θεώ, αυτήν την ώρα αισθάνομαι καλά και θα δώσω ξανά τη μάχη για να προσφέρω στο ΠΑΣΟΚ και, κυρίως, στον λαό».

Το πρόβλημα

Υπάρχουν σπουδές που να δίνουν απάντηση στις σύγχρονες απαιτήσεις, με σύστημα, ποιότητα και αποτέλεσμα.

Η πρόταση

Το North College Ιδρύθηκε το 1975, με σκοπό την επιμόρφωση των νέων μέσα από ειδικά επιλεγμένα προγράμματα ελευθέρων σπουδών, που απευθύνονται σε απόφοιτους Λυκείου και καλύπτουν τις σύγχρονες επιχειρηματικές, κοινωνικές, καλλιτεχνικές, όπως και τις ειδικότερες επαγγελματικές απαιτήσεις της εποχής μας.

Οι επιλογές

Επιχειρησιακές σπουδές	Κοινωνικές σπουδές
Business Computers	Επικοινωνία - Δημόσιες Σχέσεις
Computer Science	Δημοσιογραφία
Ανάλυση και Διοίκηση	Κοινωνιολογία
Συστημάτων Πληροφορικής	Ψυχολογία
Διοίκηση Διαφήμισης	Καλλιτεχνικές σπουδές
Marketing	Αρχιτεκτονική Εσωτερικού Χώρου
Διοίκηση Επιχειρήσεων	Γραφικές Τέχνες
Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Τέχνη Χορού
Διοίκηση Τουριστικών Μονάδων	Μουσική
Γραμματιών Διοίκησης	Θέατρο

* Σε τμήματα με διδασκαλία στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα

Οι ευκαιρίες

Προσφέρονται καρπ στο έργο που πραγματοποιούμε στο χώρο των ελευθέρων σπουδών εδώ και δεκαπέντε χρόνια και το οποίο αναγνωρίζεται πλέον και στην πράξη, τόσο από τις διάφορες επιχειρήσεις και οργανισμούς όπου σταδιοδρομούν οι απόφοιτοί μας, όσο και από τα πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Αμερικής, στα οποία γίνονται δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές.

Η σωστή επιλογή
NORTH COLLEGE 15 YEARS

Μητροπόλεως 6, Θεσσαλονίκη 546 25, Τηλ.: 031-543.727, 543.728, 543.729

εργαστήρια ελευθέρων σπουδών

- Metropolitan Center - Head office: 6, Mitropoleos str, GR-546 25 Thessaloniki
- Down Town Campus: 2a, Leoforos Stratou, GR-546 40 Thessaloniki

ΓΡΑΜΜΕΣ ΒΟΡ. ΣΠΟΡΑΔΩΝ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

NOMICOS LINES
... και το Αιγαίο δικό σας!

ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ
με συνδυασμούς, διαδρομές, πολλές πτήσεις

ΣΚΙΑΘΟΣ - ΣΚΟΠΕΛΟΣ
ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ - ΛΗΜΝΟΣ

ΑΘΗΝΑ - ΣΚΙΑΘΟΣ 2400 Δρχ.
ΑΘΗΝΑ - ΣΚΟΠΕΛΟΣ 2660 Δρχ.
ΑΘΗΝΑ - ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ 2850 Δρχ.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΤΕ
ΣΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΣΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΡΑ ΣΑΣ

ΑΛΚΥΩΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 98
3622093 - 3623228
3632575 - 3634826

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
INFOFORM

Καθη Πεμπτη

Υπεύθυνη και οι βαθμοί
ανάληψη της ελληνικής
και διεθνούς επικαιρότητας

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

- ΚΟΡΑΛΛΕΝΙΑ ΝΗΣΙΑ
- ΛΟΦΟΣ ΦΑΜΠΕΡ
- ΤΑΤΤΚΕΡ ΜΠΑΛΜ
- ΝΗΣΟΣ ΣΕΝΤΟΖΑ

ΠΑΤΑΓΙΑ
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ
ΜΠΑΝΓΚΟΚ

ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

11 ΜΕΡΕΣ
ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ:
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
ΗΜΙΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ
ΦΟΡΟΙ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ (20 USD)
ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΑ • ΑΧΘΟΦΟΡΙΚΑ

Travel Plan

ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ TIMES

ΧΡ. ΛΑΔΑ 3 ΑΘΗΝΑ: ΤΗΛ. 3238801-4 3240224-5 3244822-3

ΤΑ ΝΕΑ
ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Ο πόλεμος των βαρώνων στο ΠΑΣΟΚ υπό το βλέμμα του Προέδρου

ΤΡΕΙΣ ΒΑΛΕΔΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΣ ΡΗΓΑΣ

Οι νέοι εσωκομματικοί συσχετισμοί μετά τη Σύνοδο της Κ.Ε.

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

ΚΑΤΙ ανάμεσα σε «Εξέγερση των δούλων» (χωρίς Σπάρτακο) και σε «Στάση της Σφενδόνης» (με τους δαράνους να συνασπίζονται εναντίον του Ηγεμόνα), η 29η Σύνοδος της ΚΕ του ΠΑΣΟΚ και η εκλογή του νέου ΕΓ ξαναμοίρασαν τα χαρτιά στους εσωκομματικούς συσχετισμούς του ΠΑΣΟΚ. Κατά περιεργό τρόπο, η εξέλιξη αυτή αποτέλεσε «κεραυνό εν αιθρία» μόνον ως προς τη μορφή που πήρε κι όχι ως προς τις εξελίξεις που επικύρωσε.

Αμφισβήτηση του Προέδρου από την ΚΕ; Ήδη, τον Ιούνιο, σύσσωμη η ΚΕ είχε απορρίψει την υποψηφιότητα του κ. Γ. Παπαδημητρίου που υποστήριζε ο κ. Α. Παπανδρέου.

Ανάδειξη του κ. Κ. Λαλιώτη σε ισχυρό κομματικό παράγοντα; Το μέλος του ΕΓ λειτουργούσε ως «άτυπος Γραμματέας του ΠΑΣΟΚ» εδώ και ένα χρόνο, είτε «κρατώντας το κόμμα» κατά την περίοδο του Χέρφιλντ είτε διευθύνοντας την προεκλογική εκστρατεία.

Καταγραφή του κ. Κ. Σημίτη ως εκφραστή της «άλλης πολιτικής»; Ο πρώην υπουργός Εθνικής Οικονομίας προωθεί - αργά, αλλά σταθερά - από τον περασμένο Νοέμβριο το περίγραμμα του νέου (σε ύψος και σε περιεχόμενο) πολιτικού λόγου που προτείνει στο ΠΑΣΟΚ.

Αποδυνάμωση του κ. Γ. Γεννηματά; Το δημοφιλέστερο - σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις - στέλεχος του ΠΑΣΟΚ κατέβαλε το κόστος της εκπροσώπησης του λαϊκισμού, που (καλώς ή κακώς) έχει χρεωθεί, και των εσωκομματικών αντιδράσεων που προκάλεσε κατά τους τελευταίους μήνες.

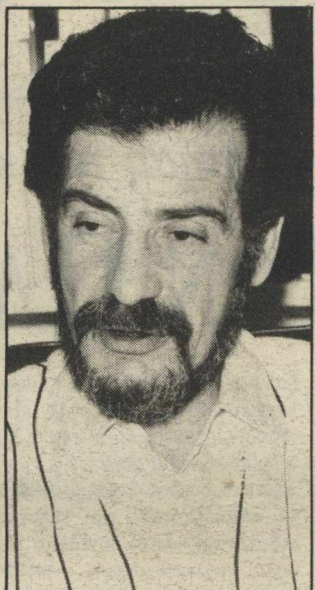
Ακόμη κι η αποχώρηση του κ. Ι. Αλευρά από το ΕΓ επικυρώνει μια κατάσταση που είχε ήδη διαμορφωθεί: εδώ και καιρό, ο κ. Αλευράς παρίστατο σπανίως στις συνεδριάσεις του οργάνου κι έστρεφε την πολιτική δραστηριότητά του σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα στο Κοινοβούλιο. Εκεί, εκ των πραγμάτων, διαμορφώνεται μια άλλη «ιεραρχία» με τους κκ. Αλευρά, Α. Λιδάνη, Α. Πεπονίη και άλλα «κεντρογενή» κοινοβουλευτικά στελέχη. Έως τώρα, η κοινοβουλευτική παρουσία του ΠΑΣΟΚ είχε περάσει στις αρμοδιότητες μιας εξαμελούς ομάδας, στην οποία μετείχαν οι τρεις κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι (Αλευράς, Πεπονίης, Γεννηματάς), ο κ. Λιδάνης, ο κ. Α. Τσοχατζόπουλος και ο κ. Α. Κακλαμάνης. Το σχήμα αυτό είναι πολύ πιθανόν να αλλάξει, αφενός επειδή αναμένεται η ενεργοποίηση στο Κοινοβούλιο του ιδίου του κ. Α. Παπανδρέου (μετά την επιστροφή του από τις διακοπές, στις 22 Αυγούστου) και αφετέρου επειδή επίκειται η εκλογή προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Ετσι, κατά κάποιον τρόπο, το ΠΑΣΟΚ παρουσιάζει ένα δικέφαλο σχήμα: από τη μια πλευρά, τα Παλαιά Ανάκτορα κι από την άλλη, η Χαριλάου Τρικούπη. Για άλλη μία φορά, ο κ. Α. Παπανδρέου θα αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο και τον διαιτητή.

ΣΤΗ Χαριλάου Τρικούπη, ο «ισχυρός ανήρ» είναι αναμφισβήτητο ο κ. Κ. Λαλιώτης. Το νέο ΕΓ περιλαμβάνει τουλάχιστον έξι μέλη του «κλίματος Λαλιώτη» (Π. Οικονόμου, Ι. Σουλαδάκης, Ι. Νικολάου, Β. Μαλέσιος, Φ. Χατζημιχάλης και, φυσικά, ο

Σε ποιους δύο ποιος τρίτος χωρεί;

ιδιος), καθώς και τους κκ. Κ. Σημίτη, Α. Τσοχατζόπουλο και την κυρία Μελίνα Μερκούρη, που (στην παρούσα συγκυρία) εκφράζουν συγγενείς απόψεις. Με άλλα λόγια, το νέο ΕΓ εμφανίζεται πολύ πιο ομοιογενές σε σχέση με το παλαιότερο, κι ως εκ τούτου πιο ισχυρό.

Η επικράτηση του κ. Λαλιώτη παίχτηκε σε τρία σημεία:

★ **Πρώτον**, στην παραίτηση του παλαιού και στην εκλογή του νέου ΕΓ. Υποστηρικτής της άποψης για άμεση εκλογή ΕΓ (σε αντίθεση με τον κ. Γ. Γεννηματά, που παρέπεμπε το θέμα στο αργότερο μέλλον), είχε διερμηνεύσει την κυρίαρχη διάθεση της ΚΕ. Ακόμη και τη Δευτέρα το πρωί (μετά από την «έκρηξη» της Κυριακής) μόνον πέντε μέλη του ΕΓ ήταν έτοιμοι να υποβάλουν τις παραίτησεις τους: ο κ. Κ. Λαλιώτης, ο κ. Π. Αυγενικός, ο κ. Ι. Σουλαδάκης, ο κ. Π. Οικονόμου και η κυρία Μελίνα Μερκούρη (που είχε ήδη δι' επιστολής θέσει την παραίτησή της στη διάθεση της ΚΕ, πριν φύγει στην Αμερική). Σε αυτούς προσετέθη λίγο αργότερα ο κ. Α. Τσοχατζόπουλος και οι υπόλοιποι, με τελευταίους τους κκ. Γ. Γεννηματά, Α. Τσουρά και Ι. Αλευρά. Από τη στιγμή που ο κ. Λαλιώτης είχε κατορθώσει να εκφράσει την ΚΕ, ήταν βέβαιο ότι η εκλογική διαδικασία θα επικύρωνε την επικράτηση των απόψεών του.

★ **Δεύτερον**, στην «προστασία» του κ. Α. Παπανδρέου. Παραπέμποντας τη σύνταξη πολιτικής απόφασης σε ειδική επιτροπή, ο κ. Λαλιώτης απέφυγε την καταψήφιση της εισήγησης του κ. Α. Παπανδρέου. Με δική του, πάντα, εισήγηση η ΚΕ εξέδωσε και μήνυμα υποστήριξης του Προέδρου της. Έτσι, και η ΚΕ μπορούσε να

χειραφετηθεί και ο Πρόεδρος να μείνει αλώδης. Ταυτοχρόνως, διεφύλασσε για τον εαυτό του τον ρόλο του προνομιακού μεσολαβητή μεταξύ Προέδρου και οργάνων.

★ **Τρίτον**, στον προσεταιρισμό των «δαράνων». Κατέβαλε έντονες προσπάθειες για να πείσει τον κ. Σημίτη να υποβάλει υποψηφιότητα και, την τελευταία στιγμή, έκανε «δημόσια» έκκληση στον (δυσαρεστημένο από την ιστορία της παραίτησης) κ. Γεννηματά να είναι υποψήφιος και αυτός. Και στις δύο περιπτώσεις η πειθώ του αποδείχθηκε αποτελεσματική και η παρουσία των κκ. Κ. Σημίτη και Γ. Γεννηματά ενισχύει το νέο ΕΓ.

Φυσικά, ο κ. Λαλιώτης αγωνίσθηκε «εντός έδρας». Η ΚΕ έχει εκλεγεί από το Συνέδριο του 1984 κι αποτυπώνει το ΠΑΣΟΚ εκείνης της εποχής, έστω κι εξελιγμένο. Αντιθέτως, ο κ. Γεννηματάς επιθυμύσε να μεταφέρει την αντιπαράθεση σε ένα διευρυμένο όργανο, την Κεντρική ΟΕΣ, το οποίο θα εκπροσωπούσε περισσότερο το «σημερινό ΠΑΣΟΚ» και, κυρίως, τον άμεσο περίγυρό του. Είναι γνωστό πως, σ' αυτόν τον περίγυρο, ο κ. Γεννηματάς είναι ιδιαίτερα δημοφιλής.

ΕΑΝ ο κ. Λαλιώτης είναι ο εσωκομματικός νικητής της υπόθεσης, ο κ. Κ. Σημίτης είναι ο **πολιτικός νικητής**. Για πρώτη φορά στην ιστορία του ΠΑΣΟΚ, κορυφαίο στέλεχος διαφοροποιήθηκε συνολικά από την «κρατούσα άποψη» (επικρίνοντας «ερ' όλης της ύλης» την εισήγηση του κ. Α. Παπανδρέου) και επιδοκιμάστηκε με μία άνετη εκλογή στο ΕΓ. Ασφαλώς, η εκλογή αυτή επιδραβεί και την «κομματική συμπεριφορά» του πρώην υπουργού: παρά τις γνωστές και ριζικές διαφωνίες του

με τη μετεκλογική πολιτική του ΠΑΣΟΚ, δεν αναλώθηκε σε συνευθύνσεις και δηλώσεις, περιμένοντας να εκφράσει τις απόψεις του πρώτα στην ΚΕ.

Η εκλογή αυτή, όμως, μπορεί να αποδειχθεί δίκιοπο μαχαίρι: Τι θα κάνει ο κ. Σημίτης ως μέλος του ΕΓ; Θα ενσωματωθεί στον κομματικό «μέσο όρο» ή θα επιμένει στο πολιτικό προφίλ που έχει διαγράψει; Οι πρώτες δηλώσεις του μετά την εκλογή αφήνουν να εννοηθεί το δεύτερο. Στην κατεύθυνση αυτή μπορεί να τον ευνοήσει (τελικά) και η διαγραφόμενη «συμμαχία» του με τον κ. Λαλιώτη, αλλά και οι άριστες σχέσεις που διατηρεί με τον κ. Γεννηματά και με τα περισσότερα μέλη του νέου ΕΓ. Όλα αυτά, όμως, θα δοκιμαστούν όχι μέσα στην ανομβρία του Αυγούστου αλλά λίγο αργότερα, όταν το ΕΓ θα χρειασθεί να πάρει ουσιαστικές πολιτικές αποφάσεις.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ερωτηματικά, όμως, αφορούν αυτούς που δεν βγήκαν νικητές από τις εσωκομματικές ανακατατάξεις: τον κ. Γεννηματά και (φυσικά) τον κ. Α. Παπανδρέου. Ο κ. Γεννηματάς έχει να επιλέξει ανάμεσα σε τρεις στρατηγικές:

★ Να οξύνει την αντίθεση και να μεταφέρει την αντιπαράθεση στη βάση, εν όψει ενός «δεύτερου γ' ρου». Κάτι τέτοιο θα είναι ιδιαίτερα δύσκολο και λόγω της προεκλογικής περιόδου (που ουσιαστικά θα αρχίσει από 1ης Σεπτεμβρίου) και λόγω των δυσμενών σχηματισμών που έχουν διαμορφωθεί: βάρος του στο ΕΓ και στην ΚΕ.

★ Να επιδιώξει μια σύμπλευση με τους κκ. Σημίτη και Λαλιώτη για τη διαμόρφωση μιας νέας «τροίκας». Σ' αυτό δεν χρειάζεται απλώς να αναθεωρήσει κάποιες απόψεις του, αλλά και να πεισθεί ο κ. Α. Παπανδρέου να αποδεχθεί αυτήν την ηγετική ομάδα: είναι γνωστό πως - από το 1985 - ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ προτιμά να μοιράζει πολλούς ρόλους και να αναδεικνύει τους «μικρομεσαίους» για να αποδυναμώνει τους «προεστούς».

★ Να προωθήσει τη δημιουργία ενός «διδύμου» είτε με τον κ. Λαλιώτη είτε με τον κ. Σημίτη. Το πρόβλημα εδώ είναι ότι και ο κ. Λαλιώτης και ο κ. Σημίτης είναι αρκετά ισχυροί για να βγουν εύκολα από το παιχνίδι, ενώ ο κ. Παπανδρέου δεν θα αφήσει να λυθούν οι αντιθέσεις εις βάρος του.

ΕΙΝΑΙ ΕΜΦΑΝΕΣ, λοιπόν, ότι η στάση του κ. Παπανδρέου θα είναι (για άλλη μία φορά) καθοριστική στη διαμόρφωση της «ηγετικής ομάδας». Οι (άμεσα και μη) ενδιαφερόμενοι ευελπιστούν ότι αυτήν τη φορά θα αποφύγει να αναμειχθεί και θα αφήσει τα πράγματα να διαμορφωθούν στην πορεία τους. Δεν είναι καθόλου βέβαιο, όμως, ότι θα συμβεί κάτι τέτοιο. Ο κ. Α. Παπανδρέου επιστρέφει στην ενεργό πολιτική αποφασίζοντας να ασκήσει πλήρως τις αρμοδιότητές και τις εξουσίες του. Ασφαλώς, έχει παραμερίσει τα επουσιώδη: τα μέλη του ΕΓ θα κάνουν μόνοι τους την κατανομή των αρμοδιοτήτων και από μόνοι τους θα φέρνουν σε πέρας τα «τρέχοντα θέματα». Από εκεί και πέρα, οι παλαιότεροι ενθυμούνται πως την τελευταία φορά που είχε παραθερίσει στην Κέρκυρα - το καλοκαίρι του 1985 - επέστρεψε αποκεφαλίζοντας τον κ. Γ. Αρσένη και διαλύοντας την «τροίκα» των κκ. Τσοχατζόπουλου, Γεννηματά και Λαλιώτη. Αλλά από τότε έχουν περάσει τέσσερα χρόνια!

Η ΒΟΥΛΗ ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ...

Του Γ. ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ εθνική συμφιλίωση στο Κοινοβούλιο! Όλες οι παρατάξεις επέδειξαν πνεύμα ενότητας και σπανίας αλληλοκατανοήσεως. Όχι δεβαίως κατά τη συζήτηση κάποιας προτάσεως παραπομπής: απλώς επί της προτάσεως για... διακοπές επήλθε η ομοφωνία. Έτσι με ψήφους 300 - επί 300 παρόντων και απόντων - η Βουλή έκλεισε για ένα δεκαήμερο περίπου και οι εκπρόσωποι του έθνους δρίσκονται αυτή την ώρα κάπου ανάμεσα στις εκλογικές τους περιφέρειες και τις παραλίες της επικράτειας. Οι μόνοι που δεν θα μπορούσαν να κάνουν χρήση της αδείας τους είναι όσοι μετέχουν στις προανακριτικές επιτροπές.

Η εβδομάδα που πέρασε ήταν μάλλον ήρεμη. Να σκεφθείτε ότι μόνον ένα σκάνδαλο συζητήθηκε: η πρόταση της ΝΔ για τη σύσταση (Ειδικής) Εξεταστικής Επιτροπής, με αποστολή να ερευνήσει την περίφημη «αγορά του αιώνα». Από τη διαδικασία προέκυψε ότι η πρόταση υπεβλήθη για την τιμή των όπλων (κυριολεκτικά). Ο κ. Κ. Μητσοτάκης και οι βουλευτές του τα μόνα στοιχεία που προσεκόμισαν ήταν κάτι... δημοσιεύματα περιοδικών. Ο «Συνασπισμός» έδειξε, από πολύ νωρίς, ότι μπορεί να συμφώνησε με την πρόταση, δεν είχε όμως και την απαιτούμενη διάθεση να την υποστηρίξει θερμώς. Από την πλευρά του μίλησε 10 λεπτά ο κ. Γρ. Γιάνναρος και 5-6 λεπτά ο κ. Χαρ. Φλωράκης! Και σαν να μην έφθαναν αυτά, περί την ώρα 10 μ.μ. ανήλθε στο δόγμα ο κ. Ι. Χαριλάμπος και ανακοίνωσε ότι το ΠΑΣΟΚ τάσσεται υπέρ της προτάσεως. Κατόπιν αυτών, η συζήτηση απώλεσε τη σημασία της! Αδίκως ο κ. Κ. Μητσοτάκης επιχειρηματολόγησε επί μίαν ώρα υπέρ της προτάσεως, αφού ήδη η αξιωματική αντιπολίτευση την είχε αποδεχθεί.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν ακούστηκαν διάφορα ενδιαφέροντα πράγματα εκ μέρους των αγορητών. Ο κ. Ι. Παλιοκρασσάς κατηγορήσε το ΠΑΣΟΚ ότι ζημίωσε τη χώρα με 260 δισεκατομμύρια δρχ., με τις επιλογές που έκανε στην «αγορά του αιώνα». Ο κ. Γ. Μωραΐτης εξήγησε φιλότιμα τους λόγους για τους οποίους επέλεγεσαν δύο τύποι αεροσκαφών. Ο αρχηγός της ΝΔ επέμενε ότι πρόκειται για «το μεγαλύτερο σκάνδαλο του ΠΑΣΟΚ». Ο κ. Ι. Χαριλάμπος και ο κ. Π. Ζακολίκος αντέτειναν ότι όχι μόνον δεν πρόκειται περί σκανδάλου, αλλά περί χειρισμών με εθνική σκοπιμότητα. Ο κ. Τ. Σχωϊντς άλλη έννοια δεν είχε από το να αποδείξει ότι την τιμιότητά του αναγνωρίζει ακόμη και ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης. Κι αν δεν ήταν ο αγέρωχος στρατηγός κ. Αντ. Δροσογιάννης, που πήρε τον λόγο και ζέστανε - με τον τρόπο του - την αίθουσα, θα είχαμε κλείσει τις τηλεοράσεις.

Πάντως μέχρι να πάει η ώρα 12 τα μεσάνυχτα και να πληρωθεί το γράμμα του Κανονισμού της Βουλής, που απαιτεί ψηφοφορία εκείνη την ώρα, ένα όνομα πλανιόταν στην περιοχή της πλατείας Συντάγματος: Γεώργιος Λούδβαρης. Οι ομιλητές της συμπολιτεύσεως αναζητούσαν επιμόνως τους λόγους για τους οποίους το όνομά του κατεχωρίσθη σε επίσημα έγγραφα - τέλεξ και τα τοιαύτα - την εποχή που ελαμβάνοντο οι αποφάσεις για την προμήθεια αεροσκαφών, πυραύλων κ.λπ. Η αξιωματική αντιπολίτευση απαντούσε περίπου ότι ο εν λόγω μεσάζων απλώς «είδε φως κι ανέθηκε». Διαφωτιστικές απαντήσεις για τον ρόλο του πάντως καμία πλευρά δεν μας έδωσε. Μέχρι που σήμανε η ώρα μεσάνυχτα και η πρόταση για τη σύσταση Επιτροπής ενεκρίθη ομοφώνως και διά βοής. Κατά τον ίδιο τρόπο η επιτροπή έλαβε προθεσμία τριών εβδομάδων, για να ολοκληρώσει το έργο της.

ΑΛΛΑ αν το σίριαλ των παραπομπών δεν είχε σασπένς αυτή την εβδομάδα, το είχαν άλλες συζητήσεις στις αίθουσες του Κοινοβουλίου. Η σπουδή του ΠΑΣΟΚ να περάσει την πρόταση νόμου για την κατάργηση του «συν ένα», και να συμπέσει - επιτέλους - με τους βουλευτές του «Συνασπισμού», προσέκρουσε στις κλυτοσεριγνίες της ΝΔ, που ενέγραψε όσους βουλευτές διαθέτει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή ως ομιλητές. Ένα νομοσχέδιο για τη σύσταση του οργανισμού που θα διαχειρισθεί την ελληνική υποψηφιότητα για την Ολυμπιάδα του 1996, που έφερε προς ψήφιση ο υπουργός Πολιτισμού και μέλος του «Συνασπισμού» κ. Γ. Μυλωνάς, προσέκρουσε στις αντιδράσεις του... «Συνασπισμού» και πέρασε ύστερα από πολλές περιπέτειες. Μια τροπολογία για την επαγγελματική στέγη, που ψήφισε η ΝΔ παρά τις αντιδράσεις του αρμοδίου υπουργού κ. Φ. Κουβέλη, παραλίγο να ρίξει την κυβέρνηση.

Στις προανακριτικές επιτροπές που ήδη διereυνούν τις υποθέσεις που έχουν παραπεμφθεί, υπήρξε φόρτος εργασίας, αλλά ουδέν νεότερον. Οι σωματοφύλακες του Κοστωτά επανέλαβαν όσα είχαν αναφέρει ήδη στην τακτική ανάκριση. Ενδιαφέρον ίσως παρουσιάζει η αποκάλυψη ότι την ημέρα που χειρουργείτο στο Χέρφιλντ ο πρώην πρωθυπουργός, ο «δόκτωρ» επεσκέφθη το μέγαρο Μαξίμου. Στην επιτροπή που διereυνά την υπόθεση των τηλεφωνικών υποκλοπών οι μάρτυρες καταθέτουν ανάλογα με την... πολιτική τους τοποθέτηση, περί του αν εγένοντο, ή όχι, υποκλοπές. Όσο για τις επιτροπές που ασχολούνται με τις προμήθειες στις Ένοπλες Δυνάμεις, θα αρχίσουν το έργο τους μετά την εορτή της Θεοτόκου (μεγάλη η χάρη της). Η Βουλή θα ανοίξει εκ νέου στις 22 Αυγούστου και το πρώτο πράγμα που θα κάνει είναι να συζητήσει την υπόθεση του καλαμποκιού εν Ολομελεία, προκειμένου να αποφασίσει για την τύχη του πρώην αναπληρωτή υπουργού Οικονομικών κ. Ν. Αθανασόπουλου. Από το τέλος Αυγούστου δε, τα πορίσματα θα κατατίθενται το ένα μετά το άλλο...